

LEUVEN 12 november 2010

VERSLAG

Permanente onderwijscommissie Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen
Nr. 10-11/POC02
12 november 2010 – 13-15u
Cove 02.16

Leden

Aanwezig: Dries Bosschaert, E. Claes, Y. De Maeseneer, C. De Wilde, A. Dillen (verslaggever), W. Francois, J. Haers, T. Leesen, B. Lemmelijn, A. Liégeois, B. Maertens, G.-J. Monteyne, D. Pollefeyt, G. Van Belle, Nicolas Vancayzeele, G. Vanderschaeghe, P. Van Hecke (programmadiirecteur).

Afwezig m.k.: B. Broeckart, J. Cockx, J. Corveleyn, M. Grouwels, D. Kenes, M. Lamberigts, G. Miseur, L. Nuyens, M. Steegen, J. Verheyden,

Verslag

1. Goedkeuring verslag

Het verslag van de vorige vergadering wordt goedgekeurd, met dank aan Judith Cockx

2. Mededelingen

Examenplanning

De examenplanning is uiteindelijk vlot verlopen. De studenten danken in het bijzonder Tessa Leesen als ombuds die voor vele concrete problemen een oplossing gezocht heeft. De planning zelf werd door studenten wel als zenuwslopend ervaren omwille van het competitieve: iedereen wilde voor zichzelf de best mogelijke planning opstellen. Daarbij ging het vooral over 'op welke dag' men komt, het uur doet minder ter zake. Het is moeilijk om dit te veranderen, omdat iedereen een ander studieprogramma heeft. De studenten hebben wel lang op voorhand zekerheid over de planning. Volgend jaar wordt er een door de universiteit uitgewerkt systeem gevolgd. De faculteit kan er wel rekening mee houden om geen mondelinge examens te plannen voor eenzelfde groep studenten op het moment dat er ook schriftelijke examens gepland zijn, omdat anders de keuzemogelijk van die dag dat er schriftelijk examen is quasi zeker al vervalt.

Infosessies

De data in verband met infosessies zijn terug te vinden op de online academische kalender. Twee belangrijke data zijn: infosessie in verband met Erasmus (25 november 2010) en infosessie voor afstuderenden (9 december 2010).

Procedure docentenevaluatie

Er werden docentenevaluaties gehouden voor de tweejaarlijkse vakken. Docenten kregen inzage in de evaluaties en daarna worden de resultaten besproken op de onderwijscel (vertrouwelijk) (3 december). Later zal op de POC hierover verslag uitgebracht worden in algemene termen. De studenten worden bedankt voor het invullen van de vragenlijsten. Vanaf dit academiejaar zal de bevraging elk semester plaatsvinden. Dit academiejaar worden alle vakken geëvalueerd.

Tussentijdse toetsen

Het overzicht van de didactische teams, tussentijdse toetsen en monitoraat wordt verspreid (zie bijlage). Er wordt dit jaar ook een tussentijdse toets georganiseerd voor Inleiding islam (drie december). De docenten van het opleidingsonderdeel Inleiding in het Oude en Nieuwe Testament waren aangenaam verrast over de goede resultaten bij de tussentijdse toets. Er waren 34 inschrijvingen, en 6 studenten hebben afgezegd. Ook mensen uit de verkorte bachelor mochten deelnemen aan de tussentijdse toets. Ook de indruk van de eerstejaarsstudenten tijdens de lessen (medewerking, vragen stellen, aanwezigheid, ...) is positief.

3. Semesterverdeling eerste fase bachelor

Sommige studenten hadden laten weten dat de semesterindeling voor de eerste fase van de bachelor niet echt evenwichtig is. Dit is vooral zo in het jaar waarin er geen hedendaagse wijsbegeerte (tweede semester) gedoceerd wordt. De studenten op de POC zijn van mening dat in het algemeen dit niet echt problemen oplevert en dat het beter is om de huidige regeling te behouden, omdat de opleidingsonderdelen in het tweede semester doorgaans als zwaarder worden aanvoeld. Vanuit dat perspectief is het goed dat er iets minder studiepunten zijn in het tweede semester (afhankelijk van de individuele keuzevakken). Er zal voorlopig niets veranderd worden aan de semesterindeling.

4. Inleiding wijsbegeerte

De programmadirecteur had in opvolging van de vorige POC een gesprek met de docent van het OPO *Inleiding wijsbegeerte*. Vorig jaar waren de moeilijkheden in verband met dit opleidingsonderdeel onvoldoende naar de docent toe zelf gecommuniceerd. Er werden drie concrete voorstellen gedaan. 1. Tijdens de monitoraatssessies kan uitdrukkelijker ingegaan worden op middeleeuwse filosofie met de studenten GDW/GGL, omdat de monitor in deze thematiek gespecialiseerd is. De studenten laten weten dat dit tot nu toe nog niet gebeurd was, maar dat dit te maken heeft met het feit dat de monitor laattijdig op de hoogte was van deze regeling. 2. De docent zal een bibliografie voorzien met goede historische inleidingen in de wijsbegeerte. 3. De docent zal samen zitten met professor Cloots, die het OPO *Hedendaagse wijsbegeerte* doceert, zodat professor Cloots op de hoogte is van wat de studenten wel en niet reeds gezien hebben en hier in de mate van het mogelijke rekening mee kan houden.

Er wordt verder voorgesteld om na te gaan of het niet toch interessanter is om een historische inleiding te programmeren, eventueel samen met de filosofiestudenten of afzonderlijk. Verder wordt opgemerkt dat een oplistings van de basis-filosofische voorkennis die belangrijk is voor theologie zinvol kan zijn. De vicedecaan stelt voor om af te wachten tot volgend jaar, omdat mogelijk de docent van het OPO verandert en de problemen zich dan misschien wel vanzelf oplossen.

5. Inleiding islam

De programmadirecteur had in opvolging van de vorige poc gesprekken met de docent. Er wordt voorgesteld om de verwachtingen ten aanzien van het examen nog verder te expliciteren (verhouding boek, powerpoint, teksten, ...). Verder is het voorstel om het examen schriftelijk te organiseren. Hierover wordt een consensus bereikt.

6. Godsdienstpsychologie

Er ligt een voorstel van de docent van de OPO's godsdienstpsychologie, J. Corveleyn, ter bespreking voor. Er wordt beslist om dit voorstel verder te bespreken in het interdisciplinair centrum voor religiestudie (en eventueel ook binnen de onderzoekseenheid pastoraaltheologie vanuit de herprogrammering voor de tweejarige master).

J. Corveleyn is akkoord met het voorstel zoals dat vanuit de onderzoekseenheid pastoraaltheologie geformuleerd is, met name om beide opleidingsonderdelen Godsdienstpsychologie jaarlijks te programmeren (één keer als *Algemene godsdienstpsychologie*, één keer als *Toegepaste godsdienstpsychologie*), om geen strikte volgtijdelijkheid te veronderstellen en om het OPO eventueel in de major religiestudie te programmeren (in plaats van als keuzevak). Dit laatste veronderstelt dat methodologie van empirisch onderzoek naar de bachelor kan verhuizen als keuzevak.

Argumenten die gegeven worden om het OPO *Toegepaste godsdienstpsychologie* (of: 'Godsdienstpsychologie in de pastorale en interculturele context – deze titel kan ook nog aangepast worden) als theologisch en godsdienstwetenschappelijk college binnen de major religiestudie te programmeren zijn onder andere: 1. Godsdienstpsychologie benadert religie vanuit een buitenperspectief en kan niet vanzelfsprekend als een theologisch vak beschouwd worden; 2. Godsdienstige ontwikkelingspsychologie in de bachelor wordt als religiewetenschappelijk vak beschouwd – voor Godsdienstpsychologie geldt een analoge redenering; 3. Wanneer Godsdienstpsychologie binnen een major geprogrammeerd staat, zijn er meer studenten in de mogelijkheid om dit OPO te volgen, aangezien de keuzevakkenruimte in de master beperkt is en studenten altijd minstens vier OPO's uit een andere major moeten volgen; 4. De inhoud van de syllabus is duidelijk ook op religiestudie georiënteerd (bijvoorbeeld religie en psychopathologie).

De POC adviseert positief omtrent dit voorstel.

7. Wijziging examenvorm

Er wordt voorgesteld om voor OLA *Methodische inleiding in het christendom en de christelijke theologie* verbonden aan het opleidingsonderdeel *Inleiding in het christendom en de christelijke theologie* een evaluatie op punten te verbinden in plaats van een pass/fail. Deze evaluatie zou meetellen voor 20 %, en gebaseerd zijn op aanwezigheid, medewerk en het vervullen van de opdrachten. De communicatie en de feedback hieromtrent moet zeer duidelijk zijn. Wanneer de opdrachten niet vervuld zijn, krijgt de student een 'niet-afgelegd' als examenresultaat, zoals voorzien in het examenreglement voor alle OPO's waarvoor opdrachten gemaakt moeten worden. Zie:

"Wanneer een student niet voldoet aan een gevraagde aanwezigheidsplicht met betrekking tot praktische onderdelen, voldoende deelname aan groepsverplichtingen of het tijdig indienen van werkstukken, kan de student niet deelnemen aan het examen. De toegekende beoordeling is in dit geval 'NA' voor het examen in zijn totaliteit zodat de student een examenkans verliest."

Wanneer een student afwezig is, is het logisch dat de docent hier in vervangopdrachten voorziet.

Er kan geen vrijstelling voorzien worden voor de methodische oefeningen als men hiervoor geslaagd zou zijn en voor het andere deel van het OPO niet: een OPO wordt altijd in zijn geheel beschouwd.

De POC is akkoord met dit voorstel, omdat het pass/fail systeem door velen als te vrijblijvend werd gezien. Er moeten afspraken gemaakt worden tussen de docent en de studenten die lessen gemist hebben tot nu toe, omdat deze nieuwe regeling al vanaf dit jaar ingaat.

8. Plagiaat

Er werd tijdens de vorige POC en op de onderwijscel gesproken over het opnemen van een plagiaatsverklaring in de thesis. Dit is een document dat de student zelf ondertekent en waarin hij/zij verklaart weet te hebben van wat plagiaat is, hieromtrent voldoende vorming ontvangen te hebben en geen plagiaat gepleegd te hebben in de thesis. Dat is bedoeld als een extra vorm van bewustmaking.

Sommigen vragen zich af of dit echt noodzakelijk is en geen vorm van wantrouwen uitdrukt. Er wordt ook geargumenteed dat deze verklaring niet zal kunnen vermijden dat er discussies en verschillen in interpretatie blijven bestaan omtrent het al dan niet bewust gepleegd hebben van plagiaat.

Anderen argumenteren dat het document eerder een teken van wetenschappelijke ernst dan van wantrouwen impliceert.

Tegelijkertijd geldt het document als een extra waarschuwing, die kan vergeleken worden met flitspalen op een weg: voor iedereen die zich houdt aan de regels is er geen probleem, en degenen die mogelijk regels zouden overtreden, worden er extra op attent gemaakt dat dit niet kan. Het document wordt ook gezien als een educatief element in het begeleidingsproces: de promotor kan de student ook wijzen op het blad en verder ingaan op plagiaat. Het is en blijft van uiterst belang dat promotoren hun begeleidingstaak zorgvuldig opnemen. Studenten kunnen de verantwoordelijkheid over plagiaat echter niet op hun promotor steken: promotoren kunnen ook niet alles zien en een thesis/geschreven werk valt onder de eindverantwoordelijkheid van de student zelf.

De studenten vragen nog extra begeleiding in het leren parafraseren, citeren en plagiaat vermijden in het algemeen. Ze hopen ook dat de definitie van wat plagiaat is op het blad dat moet ondertekend worden kan komen.

Mogelijk kan voor de studenten uit de verkorte bachelor ook een verplichte methodische sessie rond plagiaat worden ingericht. Ook in de tweede en de derde fase van de bachelor moeten studenten voldoende horen over plagiaat. Eventueel kan ook voor docenten een informatiesessie rond plagiaat ingericht worden.

In de communicatie naar studenten en docenten toe zullen de ideeën rond een goede promotor opnieuw onder de aandacht gebracht worden (zie richtlijnen).

De POC is akkoord met het invoeren van een dergelijk blad, mits een aantal voorwaarden vervuld zijn (uitleg over plagiaat op het blad zelf, verdere aandacht voor begeleiding en vorming over wat plagiaat is, ...).

9. STB

De POC adviseert positief over het opnemen van drie extra OPO's in de staatsrechtelijke programma's, om de aanpassing aan de nieuwe STB programma's in te voeren (in het bijzonder: *Algemene moraalfilosofie*, *Historische inleiding tot de wijsbegeerte* – beide in de bachelor vanaf de eerste fase, en *'Natuurfilosofie'* in de master).

Verder wordt voorgesteld om *Bijzondere moraalfilosofie* niet te schrappen uit de keuzevakken van de bachelor, omdat dit vak door heel wat studenten gevolgd is geweest in het verleden. Een mogelijkheid is om dit vak toe te voegen aan de STB programma's. Voor *Bijzondere moraalfilosofie* wordt gesteld dat het zinvol is om algemene moraalfilosofie eerst gevolgd te hebben, maar dit is niet strikt noodzakelijk.

Het opleidingsonderdeel Wijsgerige psychologie kan worden geschrapt in de bachelor.

Bij de masteropleiding ggl/gdw en de master in de gespecialiseerde studies wordt een extra regel toegevoegd in de programmagids: 'De filosofische opleidingsonderdelen aangeboden in het keuzevakkenpakket van de bachelor godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen kunnen ook in de master/advanced master gevolgd worden'.

10. Elektronische ontsluiting thesissen

De universiteit heeft bepaald dat elke masterproef waarop minstens een 10 gegeven werd, ad intra (binnen de universiteit) ontsloten wordt. Voor ontsluiting (elektronisch) ad extra geldt het minimumpunt van een 14. De Faculteit moet verder nadenken over de mogelijkheid of studenten en/of promotoren of correctoren een vetorecht hebben wat betreft ontsluiting (omwille van bepaalde grondige redenen). Over deze 'embargo-mogelijkheid' zal nog verder gepraat worden.

11. Sub-POC WIDR

Er wordt voorgesteld om stage/veldwerk en reflectiepaper los te koppelen als twee verschillende OPO's van elk 10 studiepunten. Nu gebeurde het dat studenten geen resultaat konden behalen voor het opleidingsonderdeel wanneer ze een van beide delen nog niet afgewerkt hadden, met verschillende gevolgen wat betreft financies en studie-efficiëntie. Studenten worden aangemoedigd om steeds beide OPO's op te nemen.

Verder wordt voorgesteld om een aantal bachelorvakken te schrappen uit het programma van de master WIDR (*Inleiding islam*, *Inleiding jodendom* in de Nederlandstalige en Engelstalige variant) en om de inhoud van deze OPO's te integreren in de Basiscursus wereldreligies die van 6 naar 8 studiepunten zal gaan. Hierbij kan er een aparte OLA komen voor de cursus zelf en voor de excursies.

Andere bachelorvakken, zoals *Chinese religie*, *Japanse godsdiensten*, *Nieuwe religieuze bewegingen*, *Christendom en islam*, *Christendom en jodendom*, *Godsdienstpsychologie* en *Anthropology of Religion* worden wel behouden.

Inleiding tot islamitische geschiedenis, *Geschiedenis van de islam in het MO en N- Afrika* en *Inleiding sociale en culturele antropologie* worden geschrapt.

12. Beeld en theologie

H. Geybels zal vanuit het expertisecentrum rond Beeld en Theologie contact opnemen met de docenten van opleidingsonderdelen in de eerste fase van de bachelor, met de vraag om meer aandacht te besteden aan de verhouding tussen beeld en theologie, zowel vanuit een illustratieve en informatieve functie, als vanuit een hermeneutische benadering (aanzet tot theologiseren).

13. PR

W. François merkt op dat op het Refo 500 evenement er gadgets en pepermuntjes van de K.U.Leuven werden uitgedeeld, maar dat hiervoor initieel geen financiering vanuit de Faculteit (voor 70 euro) voorzien was. Bedoeling was om met de gadgets potentiële studenten aan te spreken. Hij vraagt om de mogelijkheid tot financiering verder na te gaan, ook met het oog op PR in de toekomst.

Mogelijk is een extra pr argument in Nederland het feit dat onze advanced master zeer goedkoop is. Dit veronderstelt natuurlijk wel dat men al een theologiediploma heeft. De promotie in Nederland kan verder uitgebreid worden.

De posters voor de opleidingen Godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen en de master WIDR zullen gezamenlijk verstuurd worden en zullen meer op elkaar worden afgestemd.

ABAP-ers en professoren worden aangemoedigd zich op te geven voor deelname aan een sid-in.

14. Studenteninitiatieven

- Maandagavond 15 november is er een ontmoeting van studenten en professoren rond actualiteit in kerk (*Quo Vadis*)
- 50 jaar Katechetika wordt positief geëvalueerd. De programmadirecteur feliciteert de studenten en dankt hen voor het mooie initiatief.
- De studenten wijzen erop dat de cursus van kerkelijk recht (tweede fase, bachelor) pas eind december ter beschikking zal zijn en vermoedelijk sterk gebaseerd zal zijn op de studentencursus van het jaar ervoor. Hier stellen zich een aantal moeilijkheden, die verder besproken zullen worden.
- Er is een nieuwe website van Katechetika, met duidelijke informatie over de cursusdienst.

16. Varia

G. Van Belle laat weten dat er ongeveer 75 studenten deelnemen aan het bezoek aan de tentoonstelling in verband met de bijbel van Anjou. Het bezoek wordt gepland dinsdag 16 november van 14 tot 16 uur in twee groepen en op donderdag 18 november van 20 tot 22 uur. Er wordt een rondleiding voorzien (betaald door Loko, en toegang is gratis voor de studenten tijdens deze excursies).

G. Van Belle dankt de studenten voor de samenwerking om dit te organiseren.

Annemie Dillen
Secretaris

Pierre Van Hecke
programmادirecteur